Oświadczenie złożone
przez senatorów
Zdzisława Pupę, Rafała Ambrozika, Włodzimierza Bernackiego, Krzysztofa Bieńkowskiego, Grzegorza Biereckiego, Przemysława Błaszczyka, Annę Bogucką, Jerzego Chróścikowskiego,
Wiesława Dobkowskiego, Wiktora Durlaka, Leszka Galembę, Stanisława Gogacza, Mieczysława Golbę, Macieja Górskiego, Józefa Jodłowskiego, Andrzeja Kalatę, Stanisława Karczewskiego, Marka Komorowskiego, Waldemara Kraskę, Ryszarda Majera, Roberta Mamątowa, Andrzeja Pająka, Marka Pęka, Jarosława Rusieckiego, Janinę Sagatowską, Michała Seweryńskiego,
Wojciecha Skurkiewicza, Krzysztofa Słonia, Aleksandra Szweda, Kazimierza Wiatra, Jacka Włosowicza i Alicję Zając
na 30. posiedzeniu Senatu
w dniu 13 marca 2025 r.

Oświadczenie skierowane do minister kultury i dziedzictwa narodowego Hanny Wróblewskiej

Oświadczenie dotyczy Muzeum „Pamięć i Tożsamość" im. św. Jana Pawła II w Toruniu.

Muzeum „Pamięć i Tożsamość" im. św. Jana Pawła II w Toruniu ma szansę na odegranie niezwykłej roli w kształtowaniu świadomości historycznej i duchowej Polaków. Jego misją jest upamiętnienie dziedzictwa chrześcijańskiego oraz roli Kościoła katolickiego w dziejach Polski, a także popularyzowanie nauczania św. Jana Pawła II jako wielkiego orędownika wolności i godności człowieka.

Zdecydowane działania Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego prowadzące do unicestwienia tego muzeum budzą poważne podejrzenia w kwestii naruszenia zasady autonomii organizacji społecznych oraz niezależności instytucji kultury. Muzeum zostało powołane z inicjatywy Fundacji „Lux Veritatis", która od samego początku z ogromnym zaangażowaniem realizowała misję budowy placówki, odpowiadając na potrzeby społeczne i duchowe mieszkańców Polski. Muzeum to jest realizowane jako instytucja kultury w formule partnerstwa publiczno-prywatnego, na identycznych zasadach, jak powstałe wcześniej w Warszawie muzeum „Polin" i kilka innych już działających w Polsce. I na tych samych zasadach odbywa się jego finansowanie.

Aktualne działania Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w odniesieniu do tego muzeum zagrażają zachowaniu pierwotnej jego misji, w której centralne miejsce zajmują wartości chrześcijańskie i narodowe, stanowiące fundament polskiej tożsamości. Zachowanie niezależności muzeum będzie nie tylko wyrazem szacunku dla wartości, które promuje, lecz także fundamentem wolności działalności społecznej w demokratycznym państwie prawa.

Warto przypomnieć, że Fundacja „Lux Veritatis" od lat realizuje liczne projekty edukacyjne, kulturalne i społeczne, przyczyniając się do umacniania dziedzictwa narodowego. Próby unicestwienia muzeum mogą zostać odebrane jako ingerencja w niezależność organizacji społecznych, co stoi w sprzeczności z zasadami pluralizmu demokratycznego i swobody działalności społecznej.

Apelujemy o poszanowanie autonomii muzeum działającego według nadanego mu statutu i kontynuację współpracy ministerstwa z fundacją w ramach obowiązującej umowy o współprowadzeniu muzeum oraz zapewnienie, że misja placówki pozostanie zgodna z jej pierwotnymi założeniami.

Ponadto obecnie muzeum i jego program wywołują duże zainteresowanie społeczne. Świadczą o tym nadsyłane do ministerstwa liczne zbiorowe i indywidualne protesty przeciwko niszczeniu tej inicjatywy. To dowodzi, że ta inicjatywa już spełnia istotną funkcję w edukacji historycznej, integrując społeczności lokalne wokół wspólnych wartości. Doprowadzenie do funkcjonowania muzeum w planowanym zakresie może stać się przykładem współpracy państwa z organizacjami pozarządowymi na rzecz dobra wspólnego.

W związku z poruszonymi kwestiami zwracamy się do pani minister o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania.

1. Jakie są przesłanki decyzji o wycofaniu dofinansowania Muzeum „Pamięć i Tożsamość" im. św. Jana Pawła II w Toruniu?

2. Czy Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego będzie dążyło do poszanowania autonomii muzeum i kontynuowania współpracy w duchu partnerstwa oraz zapewnienia, że jego misja pozostanie niezmienna, służąc wszystkim, którzy chcą poznawać historię i duchowe dziedzictwo Polski?

Rafał Ambrozik
Włodzimierz Bernacki
Krzysztof Bieńkowski
Grzegorz Bierecki
Przemysław Błaszczyk
Anna Bogucka
Jerzy Chróścikowski
Wiesław Dobkowski
Wiktor Durlak
Leszek Galemba
Stanisław Gogacz
Mieczysław Golba
Maciej Górski
Józef Jodłowski
Andrzej Kalata
Stanisław Karczewski
Marek Komorowski
Waldemar Kraska
Ryszard Majer
Robert Mamątow
Andrzej Pająk
Marek Pęk
Zdzisław Pupa
Jarosław Rusiecki
Janina Sagatowska
Michał Seweryński
Wojciech Skurkiewicz
Krzysztof Słoń
Aleksander Szwed
Kazimierz Wiatr
Jacek Włosowicz
Alicja Zając